နေရပ်စွန့်ခွာသူများ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ရေး/ လက်ခံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ (အကျဉ်းချုပ်)

- (၁) နေရပ်စွန့်ခွာသူများ နေရပ်ပြန်ပို့ရေးကိစ္စကို မြန်မာတစ်နိုင်ငံတည်းဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်ဘဲ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လိုအပ်ပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှိရှိ နေရပ်စွန့်ခွာ သူများတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၌ ကာလကြာမြင့်စွာနေထိုင်သူများ ပါဝင်သကဲ့သို့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံဘက်မှ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တရားမဝင် ဝင်ရောက်လာခဲ့သူများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် နှစ်နိုင်ငံသဘောတူညီချက်နှင့်အညီ ရခိုင်ဒေသမှ မြန်မာနိုင်ငံ၌ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း စိစစ်အတည်ပြုပြီးသည့် နေရပ်စွန့်ခွာသူအားလုံးကို ပြန်လည်လက်ခံရန် အသင့်ရှိကြောင်း အကြိမ်ကြိမ်ပြောကြားထားပြီးဖြစ်ပါသည်။
- (၂) မြန်မာ-ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နှစ်နိုင်ငံညှိနှိုင်း၍ နေရပ်စွန့်ခွာသူများ ပြန်လည်ပို့ဆောင်/ လက်ခံရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ၁၅–၁၁–၂၀၁၈ ရက်တွင်လည်းကောင်း၊ ၂၂–၈–၂၀၁၉ ရက်တွင် လည်းကောင်းစတင်ရန် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် စခန်းများရှိ အဖျက် အမှောင့်သမားများက နေရပ်စွန့်ခွာသူများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် အခြားသော အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အဆိုပါ ကြိုးပမ်းမှုများသည် မအောင်မမြင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။
- အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အဆိုပါ ကြိုးပမ်းမှုများသည် မအောင်မမြင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ စိစစ်ပြီး နေရပ်စွန့်ခွာသူများအား ပြန်လည်လက်ခံရန်အတွက် ဒုတိယအကြိမ် ကြိုးပမ်း (5) ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ၂၂–၈–၂၀၁၉ ရက်တွင် မြန်မာဘက်မှ တာဝန်ရှိသူများသည် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၊ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အကူအညီပေးအပ်ရေး အာဆီယံညှိနှိုင်းရေးဗဟိုဌာန (AHA Centre) နှင့် အာဆီယံ– အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးနှင့် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုအဖွဲ့ (ASEAN–ERAT) တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အတူ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် နှစ်နိုင်ငံသဘောတူညီချက် များအတိုင်း မြန်မာဘက်သို့ စိစစ်ပြီးနေရပ်ပြန်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှိ ဘက်က ပို့ဆောင်ခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် စတင်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ ပါ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဘက်အနေဖြင့် နေရပ်စွန့်ခွာသူများထံမှ ၎င်းတို့သည် ဆန္ဒအလျောက် နေရပ်ပြန်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လက်မှတ်များရယူပေးနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်းနှင့် နေရပ်စွန့်ခွာသူ အများစုသည် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ရေးအစီအမံများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်းကောင်း၊ စိစစ်ရေး ပုံစံများနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း ကြိုတင်သိရှိထားခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းအချက်သည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဘက်အနေဖြင့် အဆိုပါ စိစစ်ရေးပုံစံများအား နေရပ်စွန့်ခွာ သူများထံ စနစ်တကျ ဖြန့်ဝေခဲ့မှုမရှိခြင်း၊ ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒအလျောက် နေရပ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ပြန်လည်ပို့ဆောင်မည့် နေ့ရက်မတိုင်မီ အတည်ပြုချက် ရယူထားခြင်း မရှိသည်ကိုဖော်ပြနေပါသည်။ ထို့သို့ဆောင်ရွက်မှုသည် နှစ်နိုင်ငံသဘော တူညီချက်ကို ဆန့်ကျင်ရာရောက်ပါသည်။

(၄) မြန်မာဘက်အနေဖြင့် ကော့စ်ဘဇား ဒုက္ခသည်စခန်းများအတွင်းတွင် အာဆာအကြမ်းဖက် သမားများရောနှောဝင်ရောက်နေကြောင်းနှင့် ကော့စ်ဘဇားတွင် လုပ်ကိုင်နေသည့် အစိုးရ မဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုများကြောင့် ကြိုတင်စီစဉ်ထားသည့် ပြန်လည် ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် ပျက်ပြားရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဘက်သို့ အကြိမ်ပေါင်း များစွာထောက်ပြပြောကြားခဲ့ပါသည်။

(၅) ၂၀၁၆ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဖြစ်စဉ်များကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဘက်သို့ နေရပ်စွန့်ခွာခဲ့သူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၊ ဥက္ကဋ္ဌက နိုင်ငံတော်၏အကျိုးစီးပွားကိုမထိခိုက်ပါက သဘောတူညီချက်များကို ဆက်လက်ဆွေးနွေး၍

ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ၈–၂–၂၀၂၁ ရက်တွင် ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

(၆) နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ရခိုင်ပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန့်ခွာသူများအား ပြန်လည်ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးတို့ကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ရခိုင်ပြည်နယ် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ရေး ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

(၇) ၂၀၂၂ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအထိ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန့်ခွာသွားပြီး ၎င်းတို့ဆန္ဒ

အလျောက် ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာသူ စုစုပေါင်း ၇၉၀ဦး ရှိပါသည်။

(၈) ရခိုင်ပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန့်ခွာသူများအား ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်စီမံကိန်းဖြင့် ပြန်လည်လက်ခံ နိုင်ရေးအတွက် နေရပ်စွန့်ခွာသူ ၁,၀၀၀ ကျော်ဖြင့် ပြန်လည်ပို့ဆောင်/ လက်ခံရေး လုပ်ငန်းစဉ်စတင်နိုင်ရေးကို နှစ်ဖက်ညှိနှိုင်းလျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာဘက်အနေဖြင့် ရှေ့ပြေး စမ်းသပ်စီမံကိန်းအား ဆောလျင်စွာစတင်နိုင်ရေးအတွက် ၎င်းတို့အား နေရာချမည့် ကျေးရွာ များတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။